

zonder handschoenen

Lellebel

D

Bert Keizer is specialist
ouderengeneeskunde

beeld: Keke Keukelaar

De fratsen die wij bereid zijn uit te halen op het gebied van noodlotsbezwinging zijn schier eindeloos in variatie. Ik zeg 'fratsen' alsof het om onzin gaat waar ik zelf boven sta, want ik heb immers een cursus gevolgd aan het eind waarvan je voorgoed van deze fratsen af bent. Of wacht even, ik heb zelfs twee anti-fratscursussen gevolgd, filosofie én geneeskunde en ben dus fratsbestendig tegenover het lot.

In ons werk zien we veel noodlot en op grond van de cursus die we volgden hebben we een duidelijk oordeel over wat in de omgang daarmee fatsoenlijk is en wat niet. Gebed bij botbreuk is onfatsoenlijk, evenals een kaars opsteken bij borstkanker, acupunctuur bij tabaksverslaving of een orthomoleculair dieet bij dreigende dementie.

U voelt dat we opschuiven naar controversie door acupunctuur en orthomolecularistiek in dit rijtje op te nemen. Ik vind het niet moeilijk om te beweren dat een orthomoleculair dieet onzin is. Hoewel? Laatst sprak ik met de uiterst sympathieke zoon van één van mijn dementerende bewoonsters. Hij lijdt erg onder haar ziekte. Bijna net zo erg als zij. Want ze behoort niet tot die (grotendeels mythische) groep dementerenden die rustig rondwalen in de nevelen van een zalig niets-weten. Integendeel, zij heeft het gevoel ergens door een verkeerde deur een domein te zijn binnengestapt waar een helse verwarring heerst waaruit ze wel zou kunnen ontsnappen, als ze maar wist hoe ze binnengekomen was. Vandaar dat ze na drie jaar verpleeghuis nog altijd wanhopig blijft vragen wat ze hier doet, hoe ze hier terechtgekomen is, of dat nog lang duurt, of dat altijd zo blijft?

Haar zoon doet er alles aan om haar verblijf te verlichten. Zonder enig resultaat. En hij doet er alles aan, naar hij mij verzekert, om zelf buiten dat domein te blijven. Ik kan het niet helpen om met enige ironie te vragen: 'Zo, en hoe doet u dat dan?' Want als daar een methode voor is, dan ken ik wel een paar miljoen belangstellenden. Zijn antwoord is: 'Ik heb mij helemaal gestort op het volgen van een orthomoleculair dieet.' Ik slaak een diepe zucht, die hem gelukkig ontgaat, want hij vraagt vervolgens op lichtelijk smekende wijze: 'Hoe kijkt u daar eigenlijk tegenaan?'

Ik durf niet te zeggen wat ik hierboven zo onaan gedaan opschreef: van alle fratsen die mensen bereid zijn uit te halen om het noodlot gunstig te stemmen is het orthomoleculaire dieet zeker een frats die qua aantoonbare belachelijkheid een vooraanstaande plaats inneemt.

Het doet denken aan Elsschots 'De tous les matériaux de l'architecture ... etc.' Maar ik ben geen Boorman en begin een fladderend betoog over de betrekkelijkheid van wetenschappelijke waarheid, de vooralsnog onbegrepen aard van de biochemie van dementie en het onterechte dédain van de geneeskunde, een discipline die zelf immers helemaal niks te bieden heeft in therapeutisch opzicht als het op de genezing van dementie aankomt. Echter, ook de orthomoleculaire benadering moet bescheidenheid betrachten, want etc. etc.

Als de zoon tevreden vertrokken is, word ik besprongen door zuster Mieke. 'Wat ben jij evengoed een gladakker zeg. Moet jij niet in de politiek?' Ik vertel haar maar niet dat ik al jarenlang drie keer in de week op mijn hoofd sta omdat ik daar eens iets over heb gelezen in een yoga-achtige context in 1968. En dat ik ondanks mijn twee cursussen stiekem hoop dat dat helpt tegen mijn kromme houding. Ziedaar mijn eigen piepkleine orthomoleculaire kruistochtje tegen het noodlot. Wat zei La Rochefoucauld in 1674? 'L'espérance, tout trompeuse qu'elle est, sert au moins à nous mener à la fin de la vie par un chemin agréable.' De hoop, ze mag een lellebel wezen, maar ze leidt ons tenminste langs een aangename weg naar het einde van het leven.

***Ik vertel maar niet
dat ik drie keer in de week
op mijn hoofd sta***